

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/157/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213046
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Petra Straku, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 17.9.2014 pod č. k. 8C/9/2014-7, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal zaviazať žalovaného na náhradu majetkovej škody vo výške 649,92 eur predstavujúcej istinu s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, ako aj nemajetkovej ujmy vo výške 129,98 eur predstavujúcej 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, v ktorom žalobca uviedol, že náhrady škody a nemajetkovej ujmy sa domáha v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Vranov nad Topľou vo veci sp. zn. 11Er/188/2011), ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty, teda nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. V danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevykazovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Súd porušil zásadu právnej istoty, keď nerespektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenného exekučného titulu a ktoré zároveň tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Preto si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vo vyššie uvedených sumách.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 14.3.2013 žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci, a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Namietal, že žalobca

nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012, a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 20.9.2012, vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznil, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15-dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú, a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaný poukázal na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom, a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd za splnenia podmienok v zmysle ustanovenia § 115a ods. 2 O.s.p. v danej právnej veci nenariadil pojednávanie z dôvodu, že sa jedná o drobný spor v zmysle § 29 ods. 6 O.s.p., a to vzhľadom na výšku uplatnenej škody spolu s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy.

S použitím § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ďalej § 41 ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 Exekučného poriadku a na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa uzavrel, že nárok žalobcu je nedôvodný.

V konkrétnom prípade žalobca vytyka súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15-dňovej lehote o žiadosti exekútora na vydanie poverenia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu vyššie citovaného ustanovenia Exekučného poriadku je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15-dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia (čo i len čiastočné), keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Pred týmto rozhodnutím bolo navyše nutné zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania, a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov, na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Z rozsiahlej rozhodovacej činnosti súdu sú známe obchodné praktiky žalobcu poškodzujúce spotrebiteľov na ich právach, najmä neprijateľným naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, pričom práve túto rozhodcovskú doložku súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je nepochybne v neprospech spotrebiteľov. Z rozhodovacej činnosti súdu je tiež zrejmé, že súdny exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval o vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, pričom v mnohých prípadoch (vrátane tohto) súd zabezpečoval za účelom náležitého posúdenia žiadosti aj ďalšie listiny, napr. spis rozhodcovského súdu. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov, ak poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.), s čím sa súd musel dôsledne vysporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu, či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov, možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. Ústavný súd, okrem iného, zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Vo vzťahu k žalobcom namietanej existencie zbytočných prieťahov, okresný súd uviedol, že zbytočné prieťahy v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Súd môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v zmysle § 9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. len v prípadoch, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení, a to len vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažností na prieťahy právoplatným rozhodnutím vydaným v disciplinárnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti konštatujúcom porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca však nesplnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle ust. § 120 ods. 1 OSP v tomto sporovom konaní a netvrdil, a ani nepreukázal, kedy a ktorým štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prieťahov v súdnom konaní, keďže rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa. Má za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci konal bez zbytočných prieťahov. Všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s exekučným poriadkom.

Súd teda dospel k záveru, že exekučný súd sa postupom v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 11 Er 188/2011 nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vo vzťahu k žalobcom vyčíslenej škode dospel súd k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil súdu žiadne relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody. Z tohto dôvodu súd nevykonal žalobcom navrhnuté znalecké dokazovanie, ktoré je bez existencie základu nároku na náhradu škody irelevantné. Žalobca tiež žiadnym spôsobom nepreukázal dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, ktoré uvádzal v žalobe. Žalobca v žalobe označil len potencionálne riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, ich náhradu mu súd nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súdny sú vo svojej rozhodovacej činnosti viazané Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnými zmluvami a zákonom. Nárok žalobcu nemožno interpretovať prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z. a uvádzať do konania princíp retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu pri zamietnutí nároku na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v dôsledku nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemá k dispozícii exekučný spis, a tak o niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať. Ani táto skutočnosť nemôže zo strany štátneho orgánu vytvárať nesprávny úradný postup. Je nesporné, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd odignoroval vysvetlenie vzniku stavu právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyiac, súd ani samotný štát neprijali žiadne opatrenie na riešenie vzniknutej situácie pri prieťahoch v súdnom konaní, ak dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a návrh zamietat'.

Ďalej namietal, že súd sa nedostatočným spôsobom oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o prerušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na

vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva z úradnej moci povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku v spotrebiteľských zmluvách, kde exekučný súd skonštatoval, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto v rozpore s ustanovením § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a v rozpore so Smernicou 93/13/EHS. Na základe toho súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia pre súdneho exekútora, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi, tak z Exekučného poriadku takáto povinnosť na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia nevyplýva. Preto nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobena úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípade, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak v Exekučnom poriadku neexistuje lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty, keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom. Rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody predstavujúcu istinu a príslušenstvo, ktoré viac nemôže byť priznané právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Ako príčinu toho uvádza, že v exekučnom konaní sa nemôže domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu so žalovaným ako povinným. Exekučný súd zistil neplatné rozhodcovské doložky a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodovať o nároku žalobcu ako oprávneného. Takáto chyba oprávneného nemôže byť na ťarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je preto správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Čo sa týka uplatnenia majetku ujmy v rozsahu 20 % z uplatnenej sumy - istiny s príslušenstvom, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Keď nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočného prietahu, nevznikol ani nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v 15-dňovej lehote nemôže byť takou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky alebo zmluvy o úvere iným spôsobom, než výkonom rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu nevzniká žalobcovi nárok na uplatnenie návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podstatným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu, bolo to, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, žalobca nepreukázal výsledok vybavenia sťažnosti na prietahy, výsledok žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, ďalej nepreukázal právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, nepreukázal právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa tohto ustanovenia sa totiž z týchto skutočností pri posúdení nesprávneho úradného postupu

súdu musí vychádzať. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je preukázané, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a o zmene niektorých zákonov. Tu je treba uviesť, že aplikácia tohto ustanovenia aj na tvrdený nesprávny úradný postup pred 1.1.2013 je namieste, a nejde o pravú retroaktivitu. K definujúcim znakom právneho štátu patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Avšak nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu, na ktorom je budovaný právny štát, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravé retroaktivity zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010).

Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nová právna neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, len na druhej strane umožňuje posúdiť presnejšie podmienky, z akých je treba vychádzať pri skúmaní tejto právnej skutočnosti. Súd prvého stupňa teda správne vychádzal z tohto ustanovenia a nenaplnenia podmienok zo strany žalobcu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom preukázanie nesprávneho úradného postupu je jednou z podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Ak táto podmienka nie je splnená, potom nie je dôležité skúmať ďalšie podmienky, ktoré je treba naplniť pri uvedenej zodpovednosti.

Ako už odvolací súd poukázal, preukázanie ostatných podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a ich skúmanie súdom prvého stupňa, vzhľadom na to, že nebola preukázaná prvá podmienka zodpovednosti, a to nesprávny úradný postup, nebolo pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nevyhnutné.

Odvolací súd pokiaľ ide o splnenie podmienky § 15a a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uvádza, že táto podmienka v čase rozhodovania súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu už bola splnená.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak trovy mu nevznikli, a preto mu ich náhrada priznaná nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má oporu v ustanovení § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.